

(สำเนา)

ที่ ๔๔๔/๒๕๕๕

กระทรวงมหาดไทย

๒๓ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง การดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
เรียน ผู้ว่าราชการภาคทุกภาค และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด
อ้างถึง หนังสือที่ ๑๕๕๑๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๕

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้ชี้แจงขอความเข้าใจและวางระเบียบ
ปฏิบัติในการดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
ซึ่งราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกันมาเพื่อจังหวัด เทศบาล และสุขาภิบาล ถือเป็นทางปฏิบัติ
นั้น

ในการประชุมกระทรวงมหาดไทย ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๓
มีนาคม ๒๕๕๕ ณ ทำเนียบรัฐบาล พบว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้เสนอว่า
มีหน่วยราชการหลายแห่งเสนองบประมาณขอสร้างเขื่อนกันคลื่นพัง เพื่อป้องกันมิให้สถานที่
ที่ราชการต้องพึ่งพาลงไปในน้ำ โดยอ้างเหตุผลว่า กระแสน้ำเขาะคลื่นเข้ามาทุกปี
หากปล่อยให้ยาวจะเกิดการเสียหายแก่ทรัพย์สินของทางราชการ และงบประมาณที่ขอก็มี
จำนวนมาก ซึ่งเป็นการสิ้นเปลือง สมควรจะได้จัดหาวิธีป้องกันอย่างอื่น เป็นคนว่า ทำรอ
กันกระแสน้ำไว้ เพื่อให้กระแสน้ำลดความแรงลง หรือทำให้กระแสน้ำเปลี่ยนทางเดินไป
คลื่นก็จะไม่พัง และเป็นการประหยัดเงินของทางราชการได้ด้วย ในที่สุดที่ประชุมได้
ลงมติเห็นชอบด้วย และให้ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาเห็นว่า
โดยที่สภาพที่ชายคลื่นอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินซึ่งประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันนั้น
ยอมเปลี่ยนสภาพไปโดยตามธรรมชาติ โดยความเปลี่ยนแปลงของกระแสน้ำ เป็นเหตุให้
ที่ชายคลื่นฝั่งซึ่งถูกกระแสน้ำไหลแรงพังลง และฝั่งซึ่งถูกกระแสน้ำไหลอ่อนเกิดเป็นฝั่งอก
ขึ้นก็มี บางแห่งมีน้ำไหลไม่ตลอดปี ทำให้ที่ชายคลื่นทั้งสองฝั่งขึ้นเขินจนกลายเป็นฝั่งอก
ทั้งสองฝั่ง ทางน้ำขึ้นเขินกลายเป็นพื้นดินธรรมดาไปก็มี ความเปลี่ยนแปลงของที่ชายคลื่น
กึ่งกลางแล้ว เป็นเหตุให้สิทธิในที่ดินของบุคคลเปลี่ยนแปลงไปตามบทบัญญัติของกฎหมายด้วย
แม้บุคคลนั้นจะมีสิทธิในที่ดินอยู่โดยชอบด้วยกฎหมายก็ตาม ถ้าเป็นที่ชายคลื่นซึ่งถูกกระแสน้ำ
น้ำไหลเขาะคลื่นพังลง ที่ดินของบุคคลนั้นก็กลายเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินซึ่ง
ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกัน ในทางตรงกันข้าม ถ้าเป็นที่ชายคลื่นซึ่งงอกออกมาจนกลายเป็น
พื้นดินธรรมดา ฝั่งอกก็ย่อมเป็นทรัพย์สินของบุคคลผู้เป็นเจ้าของที่ดินแปลงนั้น และ
ความเปลี่ยนแปลงของที่ชายคลื่นอันเกิดจากธรรมชาติของกระแสน้ำกึ่งกลางแล้ว ย่อม
เป็นผลให้เกิดความไม่สะดวกแก่การที่ราษฎรจะใช้ประโยชน์ร่วมกันด้วย เช่น ทางน้ำ
อาจแคบเข้าหรือเป็นทางคกเคี้ยวไม่สวยงาม หรือกลายเป็นสภาพพื้นเขินเป็นพื้นดินธรรมดาไป

ส่วนการทะเบียนที่ดิน
รยท. 559
วันที่ 1/11/99

(๒)

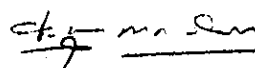
ดังนี้ จึงเป็นการสมควรจะไต่สวนแล้วและดำเนินการคุ้มครองป้องกันทางน้ำให้คงสภาพไว้ จึงให้จังหวัด เทศบาล และสุขาภิบาล ไต่สวนทางน้ำซึ่งอยู่ในเขตท้องที่ทุกแห่ง เพื่อทราบสภาพความเปลี่ยนแปลงตามนัยคั้งกล่าวข้างต้น แล้วขอให้พิจารณาทางแก้ไข ถ้าที่ชายคลองตอนใดที่พัง ก็ให้หาทางจัดทำหรือ ถ้าตอนใดเกิดทิ้งออก ก็ให้หาทางจัดการแก้ไขป้องกันหรือขุดลอกเสียก่อนที่จะให้กลายเป็นพื้นดินธรรมดา ทั้งนี้ ขอให้ดำเนินการโดยขอแรงกำนันผู้ใหญ่บ้านและราษฎร หรือใช้งบประมาณทางจังหวัด เทศบาล หรือสุขาภิบาล หรือเงินช่วยบำรุงท้องที่ ถ้ากิจการใดที่จังหวัด เทศบาล หรือสุขาภิบาล ไม่สามารถดำเนินการคั้งกล่าวแล้วใด ก็ขอให้จัดทำโครงการขอตั้งงบประมาณไปยังกระทรวงมหาดไทย สำหรับการขุดลอกทิ้งออกชายคลองนั้น ถ้าจะคงดำเนินการโดยใช้เรือขุด ก็ให้ขอความร่วมมือไปยังกรมชลประทานด้วย

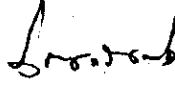
ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป เมื่อได้ดำเนินการไปแล้วประการใด ขี้แจงไปให้กระทรวงมหาดไทยทราบทุกกระยะ.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

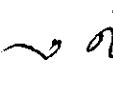

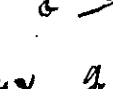
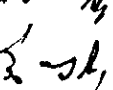
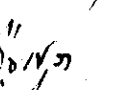
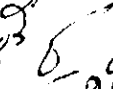
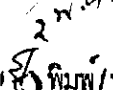
(ลงชื่อ) รามราชภักดิ์.
(พระยารามราชภักดิ์)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมที่ดิน
ท.ก.๑๘

สำเนาอันถูกต้อง

(นายประชุม กาญจนจิตรรา)
หัวหน้ากองควบคุมและจัดที่ดิน.

15 ม.ค. ๑๙๙๙ ก.ท.
เพ็ญทนต์

๑๐ 144.99

1.5.99

15/11/99
ท.๑
รับทราบ 11/11/99
"
"
"
รับทราบ 11/11/99
"
"
"
"
รับทราบ 11/11/99

ส่งให้พิมพ์/ทาน